

**A MAB akkreditációs elvárásai, SZAKMAI BÍRÁLATI SZEMPONTJAI (SzBSz)
felsőoktatási szakképzés (Fsz) létesítésének,
képzési és kimeneti követelményeinek (KKK) véleményezésében**

Hatályos: 2017. január 1-től

Tartalom:	Oldal
A SZAKKÉPZÉS tervezett KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	1
Melléklet: A felsőoktatási szakképzésben szerzhető végzettségi szint jellemzői	2

Jogsabályi háttér:

A MAB a felsőoktatási szakképzés létesítése szakmai bírálati szempontjainak (SzBSz) összeállításánál kiindulási alapnak tekinti a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény vonatkozó rendelkezéseit és a **139/2015.** (VI. 9.) Korm. rendelet (a felsőoktatásban szerzhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről) vonatkozó előírásait, különösen a **4. Felsőoktatási szakképzés és a szakképzésen szerzhető szakképzettség felsőoktatási képesítési jegyzékbe történő felvételének kezdeményezése** fejezet alábbi pontját:

5. § (1) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság véleményt nyilvánít arról, hogy a képzési és kimeneti követelmény alapján, a szakképzettség megszerzésével szerzhető tudás követelményei - a tudás, a képesség, attitűd, illetve az autonómia és felelősség jellemzői - megfelelnek-e az MKKR adott besorolási szintjén meghatározott minimális követelményeknek.

(2) A Felsőoktatási Tervezési Testület arról ad véleményt, hogy munkaerő-piaci, foglalkoztatási szempontból indokolt-e a felsőoktatási szakképzés képesítési jegyzékbe történő felvétele.

**A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS¹ tervezett
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI****1. A szakképzettség MKKR szintbesorolásának megfelelése²**

A létesíteni tervezett képzésben megszerzhető szakképzettség, képesítés MKKR szerinti szintbesorolása legyen **szakmailag helyes, megalapozott, figyelemmel legyen a különböző végzettségi szintekre, a munkakör betöltésére**, foglalkozás, tevékenység gyakorlására jogosító szakképesítések és szakképzettségek szerkezetére.

2. A szakképzés és a megszerzhető képesítés(ek) megnevezése legyen összhangban.**3. A megszerzhető szakképzettséget, képesítést (ha választhatók szakirányok, úgy azokét is) az előírt kompetencia-elemek (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) az MKKR 5. szintjének és a képzés céljának megfelelően írják le.****4. A meghatározó modulok (a képzési terület szerinti közös modul és a szakképzési modul), azok kreditarányai, szakmai tartalma, valamint a szakképzés összefüggő szakmai gyakorlatának követelményei a képzés céljával, a szak jelzett orientációjával³ és az előírt kompetencia elemekkel összhangban legyenek.****5. A szakképzés a jelzett képzési területbe diszciplinárisan, szakmai tartalmát illetően illeszkedjék.**

Összegző elvárás a MAB szakértői vélemény tartalmára a jogszabályban⁴ előírtak értelmében:

A szakképzettség, felsőoktatási képesítés megszerzésével **szerezhető szakmai tudás-tartalmak – a tudás, a képesség, attitűd, illetve az autonómia és felelősség jellemzői – feleljenek meg az MKKR 5. besorolási szintjén meghatározott minimális követelményeknek.**

¹ **15. § (2)** Felsőoktatási szakképzésben felsőfokú szakképzettség szerezhető, amelyet oklevél tanúsít. A felsőoktatási szakképzésre tekintettel kiállított oklevél önálló végzettségi szintet nem tanúsít. A felsőoktatási szakképzésben legalább százhusz kreditet kell megszerzeni. A képzési és kimeneti követelmény tartalmazza a felsőoktatási szakképzés képzési területi besorolását. Az azonos képzési területhez tartozó alapképzési szakba beszámítható kreditek száma legalább harminc, legfeljebb kilencven lehet. A képzési idő legalább négy félév.

² Lásd a mellékletet („A felsőoktatási szakképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői”, **18/2016.** (VIII. 5.) EMMI rendelet *1. és 2. melléklete* vonatkozó részei)

³ Ld. a **18/2016.** (VIII. 5.) EMMI rendelet "**4. §** Az alap- és mesterképzési szakokon, felsőoktatási szakképzésekben a szak, szakképzés orientációja a képzési program jellege alapján lehet:

a) *kiemelten elméletigényes*, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 70-80 százalék,

b) *elméletorientált*, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 60-70 százalék,

c) *kiegyensúlyozott*, amelyben a gyakorlati jellegű ismeretátadáshoz képest az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 40-60 százalék;

d) *gyakorlatorientált*, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 60-70 százalék,

e) *kiemelten gyakorlatigényes*, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 70-80 százalék."

⁴ Ld. **139/2015.** (VI. 9.) Korm. rend. **5. § (1)**

**Melléklet: bírálati segédlet a felsőoktatási szakképzés létesítésének véleményezéséhez,
az MKKR szintbesorolásának megfelelése megállapításához.**

Kivonat az „1. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez” jogszabályból:

A VÉGZETTSÉGI SZINTEKET LEÍRÓ ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK, KOMPETENCIÁK

1. A felsőoktatási szakképzésben **szerezhető végzettségi szint jellemzői**

Felsőoktatási szakképzésben felsőoktatási szakképzettséget az szerezhet, aki rendelkezik a következő tudás, képesség, attitűd, illetve autonómia és felelősség kompetenciákkal:

a) tudása

- Rendelkezik egy adott szakterülethez kapcsolódó általános és szakspecifikus elméleti és gyakorlati ismeretekkel.
- Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik az adott szakma hosszú távú, és magas szintű műveléséhez szükséges gyakorlati módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos biztos ismeretekkel.
- Ismeri anyanyelven a szakterület szakmai szókincsét, és legalább egy idegen nyelven alapszintű nyelvismerettel rendelkezik.
- Ismeri azokat az értékeket, amelyek szakmáját a jelenkori műveltség keretébe kapcsolják.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Az adott szakma feladatait a szükséges módszerek és eszközök kiválasztásával, egyedi és komplex alkalmazásával tervezi és oldja meg.
- Anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességei révén szakmailag együttműködik.
- Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és képes használni a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.
- Felismeri személyes fejlődése és a közjó szolgálata közötti összefüggést.

c) attitűdje

- Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Folyamatos önképzésre törekszik.
- Önkritikus saját munkájával kapcsolatban.
- Elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit.
- Új, váratlan élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Nyitott a szakmájához kapcsolódó, de más területen tevékenykedő szakemberekkel való szakmai együttműködésre.

c) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért, eredményeiért és kudarcaiért.
- Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.

Kivonat a „2. melléklet a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelethez” jogszabályból:

FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSSEN

VALAMENNYI FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS KÖZÖS MODULJÁNAK JELLEMZŐI

A) A FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS KÖZÖS MODULJÁNAK JELLEMZŐI

1. Munkaerő-piaci ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- helyzetfelismerés és helyzetelemzés, logikus gondolkodás, kreativitás, ötletgazdagság;
- hiteles kommunikáció, önmenedzselés, határozottság és céltudatosság;
- felelős munkavállalói magatartás, döntésképeség;
- önfoglalkoztatási kompetenciák, vállalkozói magatartás;
- udvariasság, kulturált és etikus magatartás;
- a munka világában az értékrend ismerete és betartása;
- a munkáltatói elvárásoknak megfelelő magatartás és teljesítmény;

b) a szakmai követelmény:

- a munkaerőpiac alapfogalmainak ismerete;
- gazdálkodó szervezetek fogalmának, típusainak ismerete;
- adott vállalkozás esetén a munkajogi előírások értelmezése;
- a munkavállalói jogok és kötelezettségek ismerete;
- álláskeresési technikák alkalmazása (szakmai önéletrajz készítése), interjúkon siker elérése;
- alkalmazkodás az önfoglalkozási korlátokhoz, a vállalkozás szakmai és jogi kereteihez;
- alkalmazkodás a hazai és a nemzetközi munkaerő-piaci változásokhoz;
- aktuális jogi és eljárási szabályok ismerete az EGT tagállamaiban történő munkavállaláshoz.

2. Idegennyelvi alapszintű ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- alapszintű beszédképesség;
- alapszintű szöveg hallás utáni megértése;
- olvasott szöveg megértése, alapszintű nyelvtudás az írásbeli válasz elkészítéséhez;

b) a szakmai követelmény:

- idegen nyelven, alapfokon történő kommunikáció, írásban és szóban;
- egyszerűbb idegen nyelvi szöveg megértése és fordítása (idegennyelvről anyanyelvre);
- a képzési terület sajátosságainak megfelelő szükséges idegen nyelvű szoftverek használata útmutatás alapján; a kezelőfelületek használata, a felhasználónak készített leírások, üzenetek megértése és alkalmazása.

3. Szakmai és pénzügyi információfeldolgozási alapismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- informatikai alapkompentenciák - egy operációs rendszer alapszolgáltatásainak használata, egy szövegszerkesztő, táblázatkezelő, böngésző, prezentációkészítő - biztonságos birtoklása;
- szakmai informatikai programok felhasználói szintű ismerete és felhasználói készség annak használatával kapcsolatban;
- infokommunikációs rendszerek használata;
- logikus gondolkodás, felelősségtudat a szakmai feladatok megoldásában;
- alapvető pénzügyi és adózási ismeretek, valamint ezek alkalmazása konkrét számítási feladatokban;

b) a szakmai követelmény:

- ECDL alapkövetelményei;
- problémák, feladatok megoldásában a gazdálkodó szervezet adminisztrációs, információs és kommunikációs rendszereinek szakszerű használata;
- egyszerű, a hétköznapi életben előforduló számítási feladatok megoldása számítógép használatával (különösen a százalékszámítás, kamatos kamat, ÁFA- és adószámítások, számlázási alapismeretek);
- a döntési folyamatokban az információs rendszer és adatbázisának aktív használata;
- számítógép hálózati szolgáltatások ismerete és alkalmazása adott feladatok megoldásához;
- a képzési terület sajátosságainak megfelelő adatbázisok kezelése, a meglévő adatbázisokból lekérdezési feladatok meghatározása és megoldása adott szakmai cél szerint.

4. Kommunikációs ismeretek

a) főbb kompetenciák, szakmai készségek:

- szakmai kommunikáció megértése és szakszerű alkalmazása szóban és írásban;
- az adott szakma témakörében anyanyelven eredményes szakmai kommunikáció;
- fejlett beszédkészség, megfelelő szakmai szókincs, nyelvhelyesség, közérthetőség;
- időtervezés, információátadás;

b) a szakmai követelmény:

- tárgyalásokon való képviselet, a kommunikációs eszköztár használata a tárgyalástechnika és az üzleti szabályok figyelembevételével;
- a szakmai álláspontok meggyőző képviselete; hiteles kommunikáció; érvelési technikák és a szakmai érvrendszer ismerete, használata, képviselete;
- együttműködés a munkatársakkal;
- kommunikáció a széles értelemben vett megrendelővel, ügyféllel;
- együttműködés a szakmai partnerekkel, helyi önkormányzatokkal, kamarákkal, kormányhivatallal, médiával és a munkatársakkal, új üzleti kapcsolatok építése, sikeres kommunikáció a gazdasági élet valamennyi szereplőjével;
- üzleti levél, üzenetkészítés;
- az alapvető kommunikációs módszerek és technikák ismerete és szakszerű alkalmazása.